

Sygn. akt II CNP 22/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 października 2015r.,

skargi S. S.

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 27 lutego 2013r., sygn. akt XIII Ca 68/13, wydanego

w sprawie z powództwa S. S.

przeciwko E. S.

o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego,

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W przedmiocie przyjęcia (odmowy przyjęcia) skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia Sąd Najwyższy orzeka w ramach tzw. przesądu, którego celem jest wyeliminowanie takich skarg, które są oczywiście bezzasadne (art. 424⁹ w zw. z art. 398⁹ § 2 i art. 424¹² k.p.c.). Oceny, czy skarga jest „oczywiście bezzasadna” należy dokonywać w powiązaniu z pojęciem „niezgodności orzeczenia z prawem”, skoro jest ono elementem konstrukcyjnym skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 3 i 6 k.p.c.). Orzeczenie niezgodne z prawem - w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. - to orzeczenie, które jest sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Takie definiowanie pojęcia „orzeczenie niezgodne z prawem” wynika ze specyfiki władzy sądowniczej oraz jej ustroju i w konsekwencji konieczności formułowania autonomicznej, swoistej definicji bezprawności, jako przesłanki odpowiedzialności państwa za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym. W orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (obecnie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej) wskazano, że szczególne funkcje wypełniane w państwie przez sądy oraz zasada pewności prawa powodują, że państwo może ponieść odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym tylko wtedy, gdy sąd naruszył prawo w sposób oczywisty, w przypadku bowiem wykonywania władzy dyskrejonalnej niezbędny jest pewien margines błędu, którego popełnienie nie może rodzić odpowiedzialności odszkodowawczej państwa (orzeczenie z dnia 30 września 2003 r. w sprawie C-224/01, Gerhard Kobler v. Austria).

Pełnomocnik skarżącego S. S. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 27 lutego 2013 r. Zaskarżonym orzeczeniem Sąd Okręgowy oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego oddalającego powództwo o ustalenie nieistnienia obowiązku alimentacyjnego powoda. Rozpoznane powództwo zmierzało do podważenia prawomocnych wyroków sądowych w zakresie nałożenia na powoda obowiązku

alimentacyjnego na rzecz pozwanej. Oba orzekający Sądy przyjęły, powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 2000 r. II CKN 278/00 (nie publ.), że jeżeli powództwo o świadczenie zostało już między stronami prawomocnie rozstrzygnięte wyrokiem, to nowe powództwo o ustalenie istnienia lub nieistnienia prawa do takiego świadczenie nie może być uwzględnione z powodu braku interesu prawnego, o jakim mowa w art. 189 k.p.c.

Odnosząc powyższe okoliczności do twierdzeń zawartych w skardze należy wskazać, że zawarty w niej wywód prawny nie zawierał argumentów przekonujących o tym, że zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć (dyskrecjonalności) albo że zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Ponadto skarga została oparta na zarzucie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., co w postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest niedopuszczalne (art. 424⁴ k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 424⁹ k.p.c.).